

/ Προσωπική Έμπιστευτική/

Κύριον

Γεώργιον Ράλλη

Υπουργόν κ.τ.λ.

Α θ ή ν α ς

Θέλε κ. Ράλλη,

Αισθάνομαι την ανάγκην νά απευθυνθῶ προσωπικῶς πρὸς Ἑμᾶς πρὸς ἀποτροπὴν σοβαροῦ Ἐθνικοῦ κινδύνου, ὁ ὁποῖος ὄλως ἀπροδοκῆτως ἀναγράφεται, ἐκ τῆς ἐξελέξεως, τὴν σφοδρὰν ἔλαβον τὰ τῶν Δημοτικῶν ἐκλογῶν ἐνταῦθα.

Διὰ τὸ δέλημα τοῦ Δημάρχου εἰς τὴν πόλιν τῆς Ρόδου ὡς καὶ μερικὰ χωρῖα καὶ νήσους, ὑπεβλήθησαν ὑποψηφιότητες προσώπων, τὰ ὅποια κατὰ τὴν Ἰταλικὴν κατοχὴν, εἶχον ἀποκτήσῃ τὴν μεγάλην Ἰταλικὴν Ἰθαγένειαν. Σημειωθῆτω ὅτι τοῦτο ὄν γίνεται διὰ πρώτην φοράν σήμερον. Καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ὑπεβλήθησαν τοιαῦται ὑποψηφιότητες καὶ ἐξελέγησαν τέως μεγάλοι Ἰταλοὶ ὑπῆκοοι καὶ Δήμαρχοι καὶ Κοινοτάρχαι, ὅχι βεβαίως λόγῳ τῆς παλαιᾶς τῶν ἰδιότητος, ἀλλὰ ἐκ τῶν γνωστῶν καταστάσεων οἱ ὅποιοι ἴκρυνον συνήθως τὰς ἐκλογάς. Ὁδομεία ἐξένη προπαγάνδα ἐξεμεταλεσθῆ τὸ γεγονός αὐτὸ διὰ νά ἀμφισβητήσῃ τὰ Ἐθνικὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ τῆς Δωδεκανήσου, οὔτε δὲ καὶ ἠθύνατο νά κἀμῃ τοῦτο, καθ' ὅσον οἱ τέως Ἰταλοὶ ἀποκρίται, εἶναι, συμφάνως μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Νομοθεσίαν, πλήρεις Ἑλληνες ὑπῆκοοι ἀπολαμβάνοντες ὅλων τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ πολίτου. Ἀ δὲ ἀπόκτησις παρ' αὐτῶν τῆς μεγάλης Ἰθαγενείας ἐγένετο εἰς πλείστας ὅσας περιπτώσεις, κατόπιν πίεσεως τῶν Ἰταλικῶν ἀρχῶν ὅχι δὲ σπανίως καὶ τῷ ὑποσέχει τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου. Ἴσως ἀλλοτρίως νά ἔπρεπε νά ἦτο ἡ μεταχείρισις τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Ἀλλὰ τοῦτο ὄν εἶναι τοῦ παρόντος.

Εἰς τὴν πόλιν τῆς Ρόδου ὑπέβαλεν ὑποψηφιότητα διὰ τὸ δέλημα τοῦ Δημάρχου ὁ κ. Μιχ. Πετρίδης, ἄλλοτε μέγας Ἰταλὸς ὑπῆκοος καὶ μέλος τοῦ φασιστικοῦ κόμματος. Πρόκειται περὶ ἐξαιρετικὰ (καυοῦ) ἀνθρώπου, δεινοῦ ὀργανισμοῦ, ἐπαγγελματοῦ τὸν "θαναρῶτην" προσέβησαν τὰ μεγάλα ὕψηρα εἰς τὸ ἔθνος. Λόγῳ τῆς Συμαϊκῆς του καταγωγῆς ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ ἅπαντας τοὺς μὴ γηγενεῖς Ροδίους, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν τὴν μεγάλην πλειοψηφίαν τῶν ψηφοφόρων. Ἀλλ' ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ προφανεῖς λόγους θά ψηφίσουν ὡσαύτως καὶ ἐκ τῶν γηγενῶν Ροδίων οἱ τοῦρκοι ὡς καὶ οἱ τέως μεγάλοι Ἰταλοὶ ὑπῆκοοι. Εἰς τούτους θά προστεθοῦν καὶ οἱ οὐραροσημένοι τοῦ ὑποψηφίου τῆς ἀντιθέτου παρατάξεως καὶ νῦν Δημάρχου κ.

Φωταρά. Ήπό τās συνθήκας αὐτās ἡ ἐκλογὴ τοῦ κ. Πετριόη φαίνεται σχεδόν ἐξηφαλισμένη. Τὸ μοναδικόν ἀντίπαλον ψηφοδέλιον, καταρτιοθέν συνεργῶς εἰς τῆς ἡγεσίας τῶν οὐο κομμάτων φιλελευθέρων καὶ Συναγερομοῦ, ἔχει ἐπὶ κεφαλῆς ὡς ἦδη ἀνεφέρθη τὸν νῦν Δῆμαρχον Ρόου. Ἐπειὸς ὁμοῦ ^{καὶ ἀνεφέρθη} οὐδὲν ^{ἔχει} θέλησαν νὰ προσδώσουν εἰς τὸ ψηφοδέλιόν των ^{πολιτικὴν} κροιά ^{ἢ ἄλλο} δὲν ἔχουν πρὸς καταπολέμησιν (τοῦ κ. Πετριόη) νὰ ἀντιτάξουν ^{ἢ ἄλλο} εἰμὴ τὸ γεγονός ὅτι οὗτος εἶναι Συμαῖος καὶ οἰετέλεσεν Ἰταλὸς ὑπῆκοος.

Ἄλλὰ τὸ μὲν πρῶτον θὰ ὀημιουργήσῃ σοβαροτάτας διενέξας μετὰ τὰς τῶν διαφόρων παροικιῶν τῆς πόλεως, τὸ δὲ δεύτερον θὰ ἀποτελέσῃ κίνδυνον ἀπὸ Ἐθνηκῆς ἀπόθεως.

Πράγματι δλοκλήρος ἡ παράταξις Φωταρά, με ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ^{Βουλευτὴν} κ. κ. Κωτιάδην ^{καὶ ἀνεφέρθη} καὶ τὰ σημαντικώτερα στελέχη τοῦ Συναγερομοῦ ^{οὐδὲν} ὀηλώσεω ^{τῶν} ἦδη καὶ οἱ ἄρθρων ^{τῶν} εἰς τās ^{ἐπιμέλειας} χαρακτηρίζουν τὴν ὑπερφήφῃσιν Πετριόη ὡς πρῶξιν ἀντεθνικὴν, σημαίνουσαν τὴν ἐπίδοκιμασίαν τῆς ^{ἀποδομένης} καρ' αὐτῶν εἰς τὸν Πετριόην συντάξεω ^{ἀσκοπῶν} καὶ τῶν προθέσεω τῆς προπαγάνδας ξένων ὀυνάμεων. Ἐπιχειρεῖται ὀηλαοὴ νὰ προσοδθῇ ἡ ἔννοια εἰς τās ὑπὲρ τοῦ Πετριόη φήφους ὅτι ἐκφράζουν τρόπον τινὰ τὴν μεταμείλειαν τοῦ Δωδεκανησιακοῦ λαοῦ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ^{τῶν} ... Σημειωθήτω ὅτι ἡ θέσις αὐτῆ εἶναι ἀναγκαστικὴ διὰ τὴν παράταξιν Φωταρά, ὡς ἀνεφέρθη ἦδη ἀνωτέρω, οἰότι δὲν ἔχει ἄλλα ἐπιχειρήματα νὰ οἰεξαγάγῃ τὸν ἀγῶνα τῆς.

Ἐπέστρεφα εἰς Ἀμερικῆς πρὸ 20ῆμερον, χωρὶς ἀτυχῶς νὰ δυνηθῶ νὰ σταματήσω κἀν εἰς Ἀθήνας, λόγω τῆς ἀσθενείας τῆς μητρός μου καὶ τοῦ ἐπακολουθήσαντος θανάτου τῆς καὶ ἔχω ἀκόμη ἔντονον εἰς τὰ ὀπτα μου τὴν κακοῆθειαν τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς Ἀγγλικῆς προπαγάνδας περὶ τῶν ὀηθεν αἰσθημάτων τοῦ Δωδεκανησιακοῦ λαοῦ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν. Εἰς Ἄγιον Φραγκῆσκον καὶ ἄλλας πόλεις τῆς Ἀμερικῆς ὀμοῦ μετὰ τοῦ κ. Μελαῖ προσεπαθήσαμεν νὰ ἀνασκευάσωμεν ἐπιτυχῶς νομέξω τὸ ἐντέχνως προβαλλόμενον Ἀγγλικὸν ἐπιχειρήμα ὀτι ὀηθεν τὸ αἴτημα τῆς ἔνωσεως δὲξ εἶναι αἴτημα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἀλλὰ τεχνητόν κατασκευάσμα τῆς ἔκκλησίας καὶ τῶν Κομμουνιστῶν, ἐφ' ὀσον καὶ αὐτοὶ οἱ Δωδεκανῆσιοι ἔχουν μεταμειληθῇ πικρῶς διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν των...

Ποῦ ἀγόμεθα λοιπὸν τῶρα ὀταν, διὰ τῶν ἐπισήμων χειλέων ^{τῶν} Βουλευτῶν Δωδεκανῆσου, τοῦ νῦν Δῆμάρχου Ρόου, καὶ τῶν ἄλλων ὀυε-θῶνων παραγόντων, τῶν ὀποστηρίζοντων τὸ ψηφοδέλιον Φωταρά, προσοδῶεται ἔννοτα εἰς τὴν τυχόν ἐκλογὴν Πετριόη ἢ ὀπωσὸῆποτε εἰς τās φήφους πού θὰ συγκεντρώσῃ οὗτος τῆς ὀυθορίας τῶν Δωδεκανῆσιων διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν; ἔταν μάλιστᾶ, ὡς ἀνεφέρθη ἦδη ὀποψηφισιότητες τῶς μεγάλων ὀπηκῶν ὀπεβλήθησαν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Δωδεκανῆσου, θὰ μεταβάλλωμεν τās ἐκλογάς ε εξελεξιτέρας

εις τας όποιας τό έν τή Κυβερνήσει καί τό κόμμα τής δεξιωματικής
άντιπολιτεύσεως όέν ήθέλησαν νά προσάσσουν πολιτικήν ^{αποσταση} ~~αποσταση~~, τήν
Ένωσαν δημοφροναματων εναντιον τής Έλλάδος; Όποιον άπροσόδοκτον
ώρων έκ μερους μας, πρός κακοήθη Άγγλικήν έκμετάλευσιν!

Ή προσκάθειά μου πρός άποτροπήν του τοιούτου κινδύνου όίς
τής όημισουργίας άλλης φύσεως συνάσασμιν άπέτυχεν λόγω τής πελομονος
έμμονής του κ. Κωτιάδη καί τών μετ' αυτού συνεργαζομένων στελεχών τών
όδο κομματών. Όπως έχουνέπομένως τά πράγματα άγόμεθα άναποτρέπτως
πρός μίαν κατάστασιν, ήτις όέν είναι ύπερβολή νά χαρακτηριση ώς Έθν
νική συμφορά.

Νά άπαγορευθη εις τόν Πετρίδη/καί τούς μεγάλους ύπηκόους
νά φθάσουν μέχρι τής κάλης είναι πλέον άργά καί θά προσφέρωμεν εις
τούς Άγγλους εδκαιρίαν φοβεράς έκμεταλευσεως.

Πρό τής καταστάσεως αήτης έπρότεινα χθές όπως παραιτηθών
οι άρχηγοί καί τών όδο συνουασμών, ίνα όημιουργομένου κενού, προβώμεν
εις τήν ύπόδειξιν τρίτου προσώπου ώς Δημάρχου/καί νέου συνάσασμοϋ.

Ή λύσις αήτη μου φαίνεται πραγματοποιήσιμος όίςτι όέν θά έδιγεν και-
ρίως τόν Πετρίδη καί θά έοίζοντο τά προσήματα. Προσέκρουσεν όμως
εις τήν κρίσιμον άρνησιν τών κ.κ. Κωτιάδη καί Φωταρά.

Ύπό τας συνθήκας αήτας εύρίσκομαι πρό φάυναμίας νά άντι-
όράσω ^{αποσταση} ~~αποσταση~~ κατά του προφανούς Έθνικου κινδύνου, θεωρώ ύποχρέωσιν
μου έπομένως νά γνωστοποιήσω/κατόπιν συνεννοήσεως καί μετά του κ.

Κπουλαλά, τά άνωτέρω εις τήν ύπεύθυνον Κυβέρνησιν τής Χώρας όι 'Υμίν.
'Ιόιαιτέρως παρακαλώ όπως λάβω ή γνώσιν τής παρουσίας ο Στρατάρχη καί
τό ταχύτερον μά γνωρίσητε τας άπόψεις του.
'Αντίγραφον τής έπιστολής αήτης άποστέλλω καί εις τόν Άρχηγόν τών
φιλελευθέρων κ. Γ. Παπανδρέου.

Πιστεύω ότι πρό τής τοιαύτης καταστάσεως ή προσωπική
έας παρουσία ένταυθα θά συνετέλη εις τήν έξεύρεσιν τής καλλιτέρας
λύσεως.

Μετά φιλικών αίσθημάτων

/ 'Ιωάννης Βεγγόης/

Φωταρά. Από τας συνθήκας ατάς ή εκλογή του κ. Πετρίδη φαίνεται σχεδόν
 εξησασιασμένη. Το μοναδικόν αντίκαλον ψηφοδέλιον, καταρτισθέν συνεργ
 οίς της ηγεσίας των δύο κομμάτων φιλελευθέρων καί Συναγερμού, έχει επί
 κεφαλής ως ηδη ανεφέρθη, τόν νυν Δήμαρχον Ρόδου. *Επειδή όμως τά δύο
 κομματα δέν ήθέλησαν νά προσδώσουν εις τό ψηφοδέλιόν των πολιτικήν
 χροιάν δέν έχουν πρὸς καταπολέμησιν του κ. Πετρίδη νά αντιτάξουν ειμή
 τό γεγονός ότι ούτος είναι Συμαίος καί διετέλεσεν Ίταλός υπήκοος.

στην
 κεφαλή

υ των ψηφοδελτων που οριστον ηδη σήλουν κατ αποβλεπόμενος θα ειναι κλεισ
 τας κίνδυνον από *Εθνοκίης απόθεως.

Πράγματι δλόκληρος ή παράταξις Φωταρά, μέ επί κεφαλής τούς
 Βουλευτάς κ.κ. Κωτιάδη καί Ζαννήν καί τά σημαντικώτερα στελέχη του
 Συναγερμού διά δηλώσεών των ηδη καί οι *άρθρων των εις τας εφημερίδας
 χαρακτηρίζουν τήν υπερέψησιν Πετρίδη ως πρᾶξιν άντεθνικήν, σημαίνουσα
 σαν τήν επίδοκιμασίαν της αποσιδουμένης παρ'αυτών εις τόν Πετρίδη συν-
 τάξεώς του υπέρ των σκοπών καί των προθέσεων της προκαγάνοας ζένων ου-
 γάμεων. *Επιχειρείται δηλαδή νά προσδοθη ή έννοια εις τας υπέρ του
 Πετρίδη φήσους ότι εκφεράζουν τρόπον τινα τήν μεταμέλειαν του δωδεκανη-
 σιακού λαού διά "τήν απελευθέρωσιν των"... Σημειωθήτω ότι ή θέσις ατή
 είναι αναγκαστική διά τήν παράταξιν Φωταρά, ως ανεφέρθη ηδη άνωτέρω,
 διότι δέν έχει άλλα επιχειρήματα νά διεξαγάγη τόν άγωνα της.

*Επέστρεφα εξ *Αμερικής πρό 20ημέρου χωρίς άτυχώς νά συντη-
 θῶ νά σταματήσω καν εις *Αθήνας, λόγω της άσθενείας της μητρός μου καί
 του έπακολουθήσαντος θανάτου της, καί "εχω άκόμη έντονον εις τά ὤτα μο
 τήν κακοήθειαν των ίσχυρισμών της *Αγγλικής προκαγάνοας περί των δήθεν
 αίσθημάτων του δωδεκανησιακού λαού μετά τήν απελευθέρωσιν. Είς *Άγιον
 Φραγκίσκον καί άλλας πόλεις της *Αμερικής έμου μετά του κ. Μελά προσε-
 παθήσαμεν νά άνασκειάσασμεν έπιτυχώς νομέζω τό έντέχνως προβαλλόμενον
 *Αγγλικόν έπιχείρημα ότι δήθεν τό αίτημα της *Ένώσεως δέβ είναι αίτημα
 του Κυπριακού λαού, άλλά τεχνητόν κατασκευάσμα της *Εκκλησίας καί των
 Κομμουνιστών, έφ'όσον καί αυτοί οι δωδεκανήσιοι έχουν μεταμεληθή πικρώ
 διά τήν απελευθέρωσιν των"...

Πού άγόμεθα λοιπόν τώρα όταν διά των έπισήμων χειλέων δύο
 των Βουλευτών δωδεκανήσου, του νυν Δημάρχου Ρόδου, καί των άλλων υπευ-
 θύνων παραγόντων των υποστηρίζοντων τό ψηφοδέλιον Φωταρά προσδίδεται ή
 έννοια εις τήν τυχόν εκλογήν Πετρίδη ή όπωσδήποτε εις τας ψήφους που θ

συγκεντρώση ούτος της δυσφορίας των δωδεκανησίων διά τήν απελευθέρωσιν;
 όταν μάλιστα ως ανεφέρθη ηδη υποψηφιότητες τέως μεγάλων υπηκόων υπεβλή-
 θησαν καί εις άλλας πόλεις της δωδεκανήσου, θα μεταβάλλωμεν τας εκλογάς
 ελεγχόμενες

εις τās όποιας τό έν τῇ Κυβερνήσει καί τό κόμμα τῆς άξιωματικῆς άντικολιτεύσεως όέν ήθέλησαν νά προσδώσουν πολιτικήν σημασίαν τήν έννοιαν δημοψηφίσματος έναντίον τῆς Ἑλλάδος; Ὅποσον άπροσδόκητον ώωρον έκ μέρους μας πρός κατοήθην Ἄγγλικήν έκμετάλευσιν. . . .

Ἡ προσάθειά μου πρός άποτροπήν τοῦ τοιούτου κινδύνου διό τῆς δημιουργίας άλλης φύσεως συνόρισμων άπέτυχεν λόγω τῆς πελομονος έμμονῆς τοῦ κ. Κωτιάδου καί τῶν μετ' αὐτοῦ συνεργαζομένων στελεχῶν τῶν δύο κομμάτων. Ὅπως έχουνέκπομένως τά πράγματα άγόμεθα άναποτρέπτως πρός μίαν κατάστασιν, ἣτις όέν είναι υπερβολή νά χαρακτηριθῆ ως Ἑθνική συμφορά.

Νά άπαγορευθῆ εἰς τόν Πετρίδου καί τούς μεγάλους ύπηκόους νά φθάσουν μέχρι τῆς κάλπης εἶναι πλέον άργά καί θά προσφέρωμεν εἰς τούς Ἄγγλους εὐκαιρίαν φοβεράς έκμεταλεύσεως.

Πρό τῆς καταστάσεως αὐτῆς έπρότεινα χθές όπως παραιτηθῶσι οἱ άρχηγοί καί τῶν δύο συνόρισμων, ἵνα δημιουργουμένου κενοῦ προβώμε εἰς τήν ύπόδειξιν τρίτου προσώπου ως Δημάρχου καί νέου συνόρισμοῦ. Ἡ λύσις αὕτη μοῦ φαίνεται πραγματοποιήσιμος διότι όέν θά ἔθιγεν καιρίως τόν Πετρίδου καί θά έσώζοντο τά προσήματα. Προσέκρουσεν όμως εἰς τήν πελομονα άρνησιν τῶν κ.ά. Κωτιάδου καί Φωταρά.

Ἐπό τās συνθήκας αὐτάς εύρίσκομαι πρό άδυναμίας νά άντιδράσω έπωφελῶς κατά τοῦ προφανοῦς Ἑθνικοῦ κινδύνου. θεωρῶ ύποχρέωσί μου έπομένως νά γνωστοποιήσω κατόπιν συνεννοήσεως καί μετά τοῦ κ. Μπουλαλά, τά άνωτέρω εἰς τήν υπεύθυνον Κυβέρνησιν τῆς Χώρας δι' ἑμῶν Ἰδιαιτέρως παρακαλῶ όπως λάβει γνώσιν τῆς παρούσης ὁ Στρατάρχης καί τό ταχύτερον μοί γνωρίσητε τās άπόψεις του.

Ἄντίγραφον τῆς έπιστολῆς αὐτῆς άποστέλλω καί εἰς τόν Ἄρχηγόν τῶν φιλελευθέρων κ. Γ. Παπανδρέου.

Πιστεύω ότι πρό τῆς τοιαύτης καταστάσεως ἡ προσωπική σας παρουσία ένταῦθα θά συνετέλη εἰς τήν έξεύρεσιν τῆς καλλιτέρας λύσεως.

Μετά φιλικῶν αἰσθημάτων

/ Ἰωάννης Ζιγόςης/